

Frederik faldt for en komtesse: "Det var et dejligt tilfælde"

Engang var det forbudt for adelige at gifte sig uden for deres stand. Men sådan er det ikke længere. Alligevel har den 27-årige greve Frederik Scheel fundet kærligheden sammen med en komtesse, som han vil dele sin fremtid med

AF MICHALA BØGETOF

livogsjael@k.dk

Året er 2015. Frosten har København i sin hule hånd, mens bjældeklang og julesange har overtaget de fleste af radioens kanaler. Som et efterhånden mangle-årigt medlem af bestyrelsen i ungdomsafdelingen i Dansk Adels Forening har Frederik Scheel været med til at arrangere årets julefrokost. Deltagerne består hovedsageligt af andre medlemmer af bestyrelsen, som Frederik har mødt mange gange før. Kun et par enkelte nye unge adelige er dukket op – heriblandt en lyshåret kvinde, som introducerer sig som Charlotte.

"Hun var meget god at snakke med. Vi klingede godt sammen," fortæller Frederik om deres første møde.

Efterhånden som aftenen skred frem, faldt flere og flere deltagere fra, og Frederik og Charlotte endte med en sidste godnat på Borgerkroen i København.

"Jeg skulle faktisk på arbejde om morgenen, men jeg havde ikke lyst til at gå hjem," smiler han.

Hjem kom han dog til sidst, men med otte nye cifre i mobiltelefonens kontakliste.

"Vi har snakket sammen lige siden. Og nu skal vi gifte."

Han er greve. Hun er komtesse. Det kunne være begyndelsen på en ny Disneyfilm. Men historien er virkelig og foregår i nutidens moderne Danmark.

Det var dog på ingen måde planlagt, at Frederik Scheel skulle falde for en anden adelig.

"Min far har altid jøket med, at jeg, hvis jeg skulle til arrangementer i adelsforeningen, skulle finde en fyrst-høj-hastelighed med et kæmpe gods i Tyskland, som jeg kunne gifte mig med, så jeg kunne komme ned og skyde vildsvin. Men det er bare en joke," griner Frederik.

"Det er aldrig noget, jeg bevidst er gået efter. Det er lidt for meget en dyrkelse af det adelige, synes jeg. At jeg mødte Charlotte, var et tilfælde – et dejligt tilfælde."

I dag er de forlovet. 27-årige Frederik Scheel og Charlotte Moltke på 28 år er begge adelige, og sammen kan de norde familiehistorie, som Frederik kalder det, og lære om forfædrenes gøren og laden. Frederik faldt på knæ i juni sidste år, og til april ringer bryllupsklokkerne.

Frederik er en traditionens mand, og derfor ville han på gammeldags manér først lufte ideen for Charlottes far.

"Så sagde jeg til hendes far, at jeg altså havde tænkt mig at fri til Charlotte. Det var egentlig ikke rigtig et spørgsmål, men han sagde, at det var i orden," husker Frederik.

En dag fangede han derfor Charlotte i altandøren i deres fælles lejlighed og faldt på knæ. Og Frederik fik den reaktion, han havde håbet på:

"Hun blev helt mundlam. Det er rigtig godt, for Charlotte plejer altid at snakke rigtig meget."

I dagens moderne Danmark havde Frederik Scheel ikke behovet at finde sig en adelig hustru. Adelige må gifte sig med, hvem de har lyst til. Men sådan har det ikke altid været. I 1582 blev ægteskaber mellem adelige og borgerlige forbudt, fordi et adelig ægteskab var med til at sikre gods, forrige og slægtenes ære, mente man. Først ved enevældens indførelse i 1660 blev det igen lukket op for giftemål mellem adelige og borgerlige.

Frederik Scheel har hele sit liv boet i København, og på nuværende tidspunkt læser han en kandidat i medicin på Københavns Universitet. Hans fulde navn er Frederik Ulrik Scheel, og selvom hans navn er mere "amormynt", som han siger, end andre adelige efternavne, såsom Wedell-Wedellsborg eller Schaffalitzky de Muckadell, har han alligevel oplevet, at nogle studier en ekstra gang, når de hører det.

"Da jeg var værnepligtig, var der en kaptajn, som var adelig. Han kunne godt genkende mit navn og se, at jeg også var. Det var sådan lidt foljet."

Ellers kommer det adelige kun på tale, hvis hans venner spørger ind til hans arrangementer med adelsforeningen.

"Det er kun, når folk spørger, at jeg fortæller, at jeg er adelig. Jeg render ikke rundt og siger det uopfordret, for det er jo ligegyldigt for folk."

Men når Frederik så rent faktisk fortæller om sin adelige baggrund, bliver de fleste overrasket over at høre, at han har en ret almindelig hverdag med studie, job, lejlighed og kæreste.

"Første gang reagerer de fleste ved at sige: 'Hvor er dit gods så?'. Det er den fordom, jeg møder, når jeg første gang fortæller, at jeg er adelig. At hvis du er adelig, så har du også et gods. Det er en meget gammel tankegang, men den lever i bedste velgående blandt folk."

I virkeligheden er det i dag kun omkring 2 procent af adelige i Danmark, der ejer et gods, slot eller en herregård, mens resten

▲ Frederik Scheel har hele sit liv boet i København og bor i en lejlighed på Østerbro. Han læser til læge på Københavns Universitet. – Fotos: Laura Kold.

▲ Selvom Scheel-slægten ikke længere ejer herregården Gammel Estrup nær Randers, har Frederik alligevel formået at få gården med hjem i lejligheden – dog i miniatuereudgave. – Foto tv: Gammel Estrup – Danmarks Herregårdsmuseum.

Det er kun, når folk spørger, at jeg fortæller, at jeg er adelig. Jeg render ikke rundt og siger det uopfordret, for det er jo ligegyldigt for folk.

FREDERIK SCHEEL

har almindelige jobs og boliger.

Og selvom Frederik nyder at diskutere våbenskjold og slægtsrelationer med de andre medlemmer af Dansk Adels Forening, mener han ikke, at der i hans tilfælde er tale om, at "lige børn leger bedst". At han er adelig, betyder i hvert fald ikke, at han kun har adelige venner. Tværtimod har han flest borgerlige, fortæller han.

"Jeg har mange venner fra gymnasiet, universitet, hjemmevernet og så videre, som ikke er adelige. Man går sammen med dem, man har fælles interesser med."

Frederik Scheel har altid været meget historierinteressert. Adelsbøgerne på hans reol hjemme i lejligheden på Østerbro i København vidner om, at han synes, det er sjovt at lære sine forfædre bedre at kende. "Jeg har ingen rettigheder som adelig. Jeg kan ikke komme foran i køen på borgerservice, fordi jeg er greve. Men for mig betyder det, at jeg er adelig, at jeg altid har interesseret mig meget for historie og især min egen families. Jeg synes, det er sjovt at vide, hvem mine forfædre var, og hvad de har lavet."

Der er altså ikke jord eller herregård i kikkerten for hverken Frederik Scheel eller Charlotte Moltke, hvis forfædre ellers tidligere besad betydningsfulde poster tæt på flere danske konger. De eneste arvestykker, som pryder parrets lejlighed, er et billede af en dansk soldat i uniform, som Frederik har arvet efter sin farfar, og et par blomsterbillede, som Charlottes oldemor har lavet.

Ifølge formanden for Dansk Adels Forening, Anna von Lowzow, lever de fleste danske adelige i dag en tilværelse uden gods, gallamiddage og guldbestik.

"I dag skal adelige på lige fod med alle andre tage en uddannelse. De er nødt til at have et arbejde for at tjene penge til at leve og er all fra tomrøre til arbejdsloste og direktører. Ligesom alle andre. Så reelt er de ikke anderledes, andet end at folk udefra kigger på dem og tænker: 'Wauw, du er greve, hvordan føles det?'. Men det føles ikke anderledes, og man bor stadig i en treværelses på Nørrebro," fortæller formanden.

Men hvis adelen alligevel ikke er andet end en titel, hvorfor så overhovedet have en?

"Man vedliggerholder nogle gamle traditioner for at understøtte den historie, som vi alle er en del af. Man afskaffer det ikke, fordi adelsforeningen er en privat klub, hvis primære fokus er at udgive Danmarks Adels Aarog," siger Anna von Lowzow.

I nogle europæiske lande som Tyskland, Østrig og Norge har man officielt ikke længere en adel. I Tyskland og Østrig blev adelen afskaffet i 1919 med Weimarforfatningen, som anerkendte alle borgere som værende lige for loven. Tyske adelige måtte desuden ikke længere bruge deres titler og skulle i stedet adoptere tilfjerne som en del af navnet. I Norge blev adelen formelt afskaffet i 1821, men grundet det tidligere rigsfællesskab holder mange norske adelige familier i dag under den danske adel. Af de 7000 medlemmer af den danske adel er knap 1000 bosat i Norge.

I Danmark er det takket være Frederik den Syvende, at adelen ikke blev afskaffet sammen med privilegierne i 1849.

"Privilegierne dengang blev afskaffet, er, som det skal være. Man skal ikke have nogen fortrinnsret, bare fordi man er adelig. Det kan godt være, at de politiske beslutninger har været hårde for de familier, som har skullet lægge livet om. Men det var også et opgør, som var nødt til at komme, for man kan ikke have folk, som sidder og har forde-

le, der er bundet i flere hundrede år gamle bestemmelser," mener Frederik Scheel.

Selvom det nu er et tomt begreb, er det at være adelig en del af hans identitet. Hvis man fjernede hans ret til at kalde sig adelig, ville det være et personligt indgreb.

"Man kan jo ikke tage noget fra os, for vi har ikke noget. Det er bare en gammel måde at tiltale sig på," siger han.

Adelen har haft flere kritikere gennem tiden, men det er efterhånden længe siden, det forslag om afskaffelse af adelen i Danmark har været på politiske læber. I 1933 kom den første socialdemokratiske regering under Thorvald Stauning med et forslag om at ophæve adel, titel og rang. Begrundelsen for forslaget var, at adel, titel og rang "ikke har nogen naturlig basis i et moderne demokratisk samfund". Men det mødte ikke nok opbakning og endte i stedet i skrivebordsskuffen.

"Adelen i Danmark har været god til at integrere sig i det borgerlige samfund. I dag lever adelige borgere på lige fod med landets øvrige indbyggere, og det er nok derfor, der stadig eksisterer en adel i dag. For hvis adelen havde nægtet at tilpasse sig gennem tiden, så var den nok blevet afskaffet," vurderer historiker Mogens Kragsig Jensen.

Skulle man i dag afskaffe adelen i Danmark, ville det kræve en grundlovsændring, som forbyder dansk adel, vurderer Mogens Kragsig Jensen. Men ville det være muligt at slette adelen helt?

"Nej, ikke hvis danskerne minder om andre europæiske lande. Så ville man tværtimod pudse våbenskjoldet op. I Østrig blomstrer adelen som aldrig før."

Hvis man virkelig ville skaffe sig helt af med adelen i Danmark, ville det kræve langt hårdere metoder, mener formanden for Dansk Adels Forening, Anna von Lowzow.

"Man kan ikke halsugge alle de adelige. Man kan ikke forhindre 187 familier i Danmark i at have en privat klub. Selvom flere danske politikere har erklæ-

Serie: Den moderne adel

► **Adelen er afskaffet** i de fleste europæiske lande, men ikke i Danmark. Siden Grundloven i 1849 har den dog ikke haft privilegier.

► **De fleste af adelens 7000 medlemmer** lever almindelige liv, men skiller sig typisk ud med et specielt efternavn.

► **Et fåtal har herregård, gods eller slot**, og de færreste har en titel.

► **I denne serie** taler Kristeligt Dagblad med fire unge om, hvordan det er at være adelig i 2019. Dette er den sidste artikel i serien.

▲ Anden gren af slægten Scheels våbenskjold er kendetegnet ved at være tredelt; nederste felt er blå, og de to øverste sølv og rødt. Midt på skjoldet ses to svaner, som bider i en fingerring. Våbenskjoldet er slægten identitetssmærke, og Frederik Scheel bærer en ring med skjoldet indgraveret.

◄ En af Frederiks forfædre, Jørgen Scheel, fik tilnavnet "den vilde greve", fordi han levede over evne og endte med at bruge hele Scheel-slægten betydelige formue.

ret sig modstandere af monarkiet og adelen, og Radikale Venstre i sit seneste principprogram fra 1997 skriver, at "rang-, titel- og ordensvæsenet bør afskaffes", er der ingen fare for, at det kommer til at ske i den nærmeste fremtid, vurderer Mogens Kragsig Jensen.

"Nu er der snart folketingsvalg, og at afskaffe adelen er ikke et klart, at hvis politikerne skulle finde på at afskaffe kongehuset, kunne man formode, at man også ville kigge på grundlovsparagrafen om adelens titler. Der er dog ingen tegn på, at det vil ske i den nærmeste fremtid," siger Mogens Kragsig Jensen.

Men hvor stor en gruppe af adelige, der i fremtiden vil være at lave livgiving om, er ikke til at spå om. Dog vurderer historikerne, at der nok skal være nogle, for selvom der hvert år uddor en adelig slægt, vil andre slægter vokse.

Spørgsmålet er så, om adelen vil være synlig, hvis den integreres yderligere i samfundet?

"Det kommer an på, om de adelige bruger deres navn og selv holder det i live," siger historiker Mogens Kragsig Jensen, som har skrevet flere bøger om adelen og fulgt dens udvikling gennem årene.

Det vil Frederik Scheel gøre sit for. Han har fået lavet en blå sintring med sin slægts våbenskjold, som, indtil videsereringen kommer på plads på ringfingeren, er det eneste smykke, han går med til daglig. Og ligesom Frederiks far fortæller slægtshistorier til ham, da han var barn, vil Frederik fortælle historierne videre til sine fremtidige børn og tage dem med på ture til Gammel Estrup for at hilse på de gamle forfædre i guldrammerne.

"Det er ligesom en kæde, hvor der kommer flere og flere led på. Det er vigtigt, at vi ikke bliver det sidste led, og når der ikke er andre, der holder det i live, må vi gøre det selv."